

МОДУЛ М8.2 – Изборни предмет, 3 ЕСПБ

2. семестар мастер академских студија, шк. 2013/14. год.

План рада

Назив предмета:
АРХИТЕКТУРА У СРБИЈИ У 19. И 20. ВЕКУ – ОД КЛАСИЦИЗМА ДО СЕЦЕСИЈЕ
Година студија: 2. семестар мастер академских студија, шк. 2013/14. год.
Број кредита: 3 ЕСПБ
Термини одржавања наставе: Према распореду за пролећни семестар шк. 2013/14. год.
Термин одржавања испита (предаја и одбрана графичког и семинарских радова): Према терминском плану за пролећни семестар шк. 2013/14. год.
Термини одржавања колоквијума: 7. и 14. недеља наставе

Наставник: Проф. др Мирјана Ротер Благојевић
Сарадници у настави: Асс. мр Марко Николић
Број кабинета: 233
Време за консултације са студентима (једном недељно два сата): Биће накнадно објављено на вратима кабинета 233.
Телефон: +381 11 3218 733 Е-маил: marko@arh.bg.ac.rs
www адреса: /

Посебни критеријуми за пријем студената: Предвиђено је да предмет похађа до 20 студената. Уколико се пријави већи број, биће ранжирани на основу оцена из предмета Историја уметности 1 и 2; Историја архитектуре и насељавања 1 и 2 и Историја архитектуре и насељавања у Србији.
--

Циљеви и приступ настави: Кроз наставу ће бити сагледане опште карактеристике и домети архитектуре у Србији у 19. и почетком 20. века кроз упоредну анализу друштвених, културних и уметничких промена у Европи и Србији и њиховог утицаја на архитектуру. Студенти ће се кроз самостална проучавања појединих тема упућивати у истраживање на терену и у архивима, коришћење извора из литературе, као и на критичко тумачење појединих праваца, појава, деловања појединих аутора и анализу реализованих дела. Циљ предмета је да се студенти кроз предавања и самостална истраживања ближе упознају са најзначајнијим градитељима у Србији у 19. и почетком 20. века и њиховим делима како би развили свој критички суд о архитектонској баштини у Србији у односу на опште европске токове.
Садржај наставе: Кроз предавања студенти ће упознати: опште друштвене и културне услове у Европи и Србији који су довели до промена у градитељству почетком 19. века; услове на пољу законске регулативе, школовања градитеља и развоја техника грађења који су условили његов даљи развој током 19. и почетком 20. века; врсте и типове грађевина различитих намена; главне стилске тенденције и утицаје европских школа, градитеља и архитектуре, као и деловање најзначајнијих градитеља.
Метод извођења наставе: Предвиђена су предавања ех-катедра, израда кратких есеја-колоквијума и консултације са студентима везане за израду семестралног рада - избор теме и литературе, дефинисање структуре рада и садржаја.

Термински план извођења наставе		
нед.	Наслови јединица	Опис тематских јединица
01	Историјски и друштвени контекст архитектуре 19. и почетка 20. века	Разматрање друштвених и културних услова и примера реконструкције градова у Европи
02		Разматрање друштвених и културних услова и почетака реконструкције вароши у Србији
03	Развој законске регулативе у 19. и почетком 20. века	Разматрање развоја законске регулативе и зачетака државних институција из области градитељства у Србији
04	Образовање градитеља у 19. и почетком 20. века	Разматрање развоја школовања градитеља из области градитељства у Европи и Србији
05	Типолошки облици јавне и стамбене архитектуре	Анализа типова просторне организације грађевина јавне намене и стамбене архитектуре у Европи
06		Анализа типова просторне организације грађевина јавне намене и стамбених зграда у Србији
07	Класицизам	Архитектонско обликовање крајем 18. и почетком 19. века у Европи – приказ утицаја и стилских карактеристика најзначајнијих грађевина - предаја 1. Колоквијума
08		Архитектонско обликовање крајем 18. и почетком 19. века у Србији – приказ утицаја и стилских карактеристика најзначајнијих грађевина
09	Романтизам	Архитектонско обликовање средином 19. века у Европи – приказ утицаја и стилских карактеристика најзначајнијих грађевина
10		Архитектонско обликовање средином 19. века у Србији – приказ утицаја и стилских карактеристика најзначајнијих грађевина
11	Академизам	Архитектонско обликовање крајем 19. и почетком 20. века у Европи – приказ утицаја и стилских карактеристика најзначајнијих грађевина
12		Архитектонско обликовање крајем 19. и почетком 20. века у Србији – приказ утицаја и стилских карактеристика најзначајнијих грађевина
13	Сецесија	Архитектонско обликовање почетком 20. века у Европи – приказ утицаја и стилских карактеристика најзначајнијих грађевина
14		Архитектонско обликовање почетком 20. века у Србији – приказ утицаја и стилских карактеристика најзначајнијих грађевина - предаја 2. Колоквијума

Обавезна литература:

Припремљени избор текстова доступан на студентском порталу АФ у пдф формату, као и у кабинету 233.

Јовановић, М., (1988/89), Историзам у уметности XIX века, у: *Саопштења*, бр. XX-XXI, Београд: Републички завод за заштиту споменика културе Србије, стр. 275 - 283.

Јовановић, М., (1985), Теофил Ханзен и ханзенатика и Ханзенови српски ученици, у: *Зборник за ликовне уметности Матице Српске*, бр. 21, Нови Сад: Одељење за ликовне уметности Матице Српске, стр. 235 - 258.

Кадидевић, А., (2005), Поглед на академизам у српској архитектури (средином XIX - средином XX века), у: *Естетика архитектуре академизма (XIX - XX век)*, Београд: Грађевинска књига.

Кадидевић, А., (2004), Два тока српског архитектонског ар-нувоа: интернационални и национални, у: *Наслеђе*, бр. V, стр. 53 – 70.

Маневић, З., (1972), Новија српска архитектура, у: *Српска архитектура 1900 – 1970*, каталог изложбе, Београд: Музеј савремене уметности, стр. 7 – 38.

Ротер-Благојевић, М., (1997), Настава архитектуре на вишим и високошколским установама у Београду током 19. и почетком 20. века, у: *Годишњак града Београда*, књ. XLIV, стр. 125 – 168.

Ротер-Благојевић, М., (1998), Појава првих законских прописа и стандарда у области грађевинарства у Србији током 19. и почетком 20. века, у: *Изградња*, бр. 52, стр. 245 - 258.

Ротер-Благојевић, М., (1997), Основна типологија грађевина јавних намена изграђених у Београду од 1830. до 1900. године, у: *Архитектура и урбанизам*, бр. 4, стр. 62 – 68.

Ротер-Благојевић, М., (2003), Архитектура грађевина јавних намена изграђених у Београду од 1868. до 1900. године – први део, у: *Архитектура и урбанизам*, бр. 12/13, стр. 109 - 121.

Ротер-Благојевић, М., (2004), Архитектура грађевина јавних намена изграђених у Београду од 1868. до 1900. године – други део, у: *Архитектура и урбанизам*, бр. 14/15, стр. 73 - 90.

Ротер-Благојевић, М., (2006), *Стамбена архитектура Београда у 19. и почетком 20. века*, Порекло облика

просторне организације и утицаји појединих типова становања из непосредног и ширег окружења на њих, Београд: Архитектонски факултет и Орион-арт, стр. 154 - 187.
 Ротер-Благојевић, М., (2006), *Стамбена архитектура Београда у 19. и почетком 20. века*, Однос према архитектури претходног периода и утицаји стилских кретања у тадашњој европској архитектури, Београд: Архитектонски факултет и Орион-арт, стр. 359 - 417.
 Трактенберг, М., (1997), Деветнаести век, у: *Историја модерне архитектуре - антологија текстова*, Корени модернизма, књ. 1, (М. Перовић, ед.), стр. 87 – 131.
 Шкаламера, Ж., (1969), Обнова "српског стила" у архитектури, у: *Зборник за ликовне уметности Матице Српске*, књ. 5, Нови Сад: Одељење за ликовне уметности Матице Српске, стр. 191 - 236.

Препоручена литература:

Целокупна литература је доступна у кабинету 233.

Bergdoll, В., (2000), *European Architecture 1750 – 1890*, New York: Oxford University Press.
 Clegg, Е., (2006), *Art, Design & Architecture in Central Europe 1890 – 1920*, Yale University Press.
 Кадијевић, А., (2005), *Естетика архитектуре академизма (XIX - XX век)*, Београд: Грађевинска књига.
 -: (1966), *Класицизам код Срба*, књ. 2, предговор М. Коларић, Београд: Народни музеј.
 Ђурић-Замоло, Д., (1981), *Градитељи Београда 1815-1914*. Београд: Музеј града Београда.
 Кадијевић, А., (1997), *Један век тражења националног стила у српској архитектури* (средина XIX – средина XX века), Београд: Грађевинска књига.
 Максимовић, Б., (1938), *Урбанизам у Србији*, Београд.
 Максимовић, Б., (1970), *Урбанистички развој Београда 1830 – 1941*, Београд.
 Несторовић, Б., (2008), *Архитектура Србије у XIX веку*, Београд: Арт прес.
 Макаш, Е. Г., Damljanović Conley, Т. (ed.), (2009), *Capital Cities in the Aftermath of Empires: Planning in Central and Southeastern Europe*, Routledge.
 Pevsner, N., (1976), *A History of building types*, London.
 Ротер-Благојевић, М.,(2006), *Стамбена архитектура Београда у 19. и почетком 20. века*, Београд: Архитектонски факултет и Орион-арт.
 Hitchcock, H.R., (1971), *Architecture: Nineteenth and Twentieth Centuries*, New York.

Начин полагања испита:

Семестрални рад је самостално истраживање студената везано за анализу и приказ одређеног периода или стила; или деловања одређеног архитекте; или обликовања одређене врсте грађевина (министарства, позоришта, саобраћајне зграде, школе, болнице, стамбене палате и сл.); или обликовних карактеристика одређеног уличног потеза или групе историјских зграда.

Предвиђено је да рад има минимално 6 листова формата А3 на којима ће одабрана тема бити приказана кроз текстуално образложење и пратеће илустрације (планови преузети из литературе или из архива, старе фотографије и савремене фотографије, као и цртежи аутора рада).

Критеријуми оцењивања:

Рад студента током наставе се вреднује континуално кроз бодовање присуствовања предавањима и два колоквијума на задате теме везане за материју која је излагана на предавањима.

Код завршног семестралног рада се вреднује: садржајност и систематичност у раду, истраживачки и аналитички квалитет рада, самосталност у изради, као и општи квалитет презентације рада.

Оцењивање:

У структури укупне оцене студента на предмету предиспитне обавезе (сви облици рада који се оцењују пре полагања испита и који се као такви једино и могу реализовати у овом периоду) учествују најмање са 30, а највише 70 поена. Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може стећи највише 100 поена.

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	10	Семестрални рад	50
Колоквијуми	2x15 = 30	усмена одбрана семестралног рада	10
Семинари		писмени елаборат	

Услови предаје после заказаног рока:

из статута АФ

Статутарне одговорности и права студената:

из статута АФ